

Sayı : B.17.0.SGB.0.12.00.00 - 610 - 3527 - 13688
Konu : Soru Önergesi

12..09/2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü'nün 09/05/2012 tarihli ve B.02.0.KKG.0.12/610-2-1259/2077 sayılı yazısı.

İlgi yazı ekinde alınan, Çanakkale Milletvekili Sayın Mustafa Serdar SOYDAN tarafından Başbakanımız Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN'a tevcih edilen ve Bakanlığımca yazılı olarak cevaplandırılması tensip edilen 7/6473 Esas numaralı yazılı soru önergesine ilişkin hazırlanan cevabi bilgiler ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Fatma ŞAHİN
Bakan

EK:
Soru Önergesi cevabı (.... sayfa)

DAĞITIM :
Gereği:
TBMM Başkanlığına

Bilgi :
Başbakanlığa

Çanakkale Milletvekili Sayın Mustafa Serdar SOYDAN'a ait 7/6473 Esas Numaralı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Olarak Hazırlanan Cevap Metni

Kamuoyunda fak fuk fon diye adlandırılan, 81 il ve 892 ilçede faaliyet gösteren toplam 973 Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıflarının temel amacı; adil bir gelir dağılımının sağlanmasına katkıda bulunmak, yoksullukla mücadele kapsamında kaynakların etkin bir biçimde kullanılmasını sağlamak, temel ihtiyaçlarını karşılamaktan yoksun nüfusun en yoksul diliminde yer alan vatandaşımızı sosyal yardımlarla desteklemek, üretim ve istihdama yönelik projeleri sürekli kılarak vatandaşların toplumsal hayata entegre olmalarını sağlamak ve yoksullukla mücadelede ederken yoksulluğu da azaltmanın yollarını yaşama geçirmektir.

Bu doğrultuda;

SORU 1: Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları aracılığıyla yapılan yardımlarda uygulanan temel kriterler nelerdir, kriterler nasıl belirlenmiştir, yardım yapılacak kişi veya aileler nasıl tespit edilmektedir, en düşük ve en yüksek yardım miktarı ne kadardır, yapılan yardımın devamlılığı var mıdır?

CEVAP 1: Bakanlığımızca yürütülmekte olan sosyal yardımlar 3294 Sayılı "Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu" ile belirlenen kriterler çerçevesinde yapılmaktadır. Yardım kriterleri kanunun birinci ve ikinci maddesinde açıklanmaktadır. Buna göre; fakru zaruret içinde ve muhtaç durumda bulunan kanunla kurulu sosyal güvenlik kuruluşlarına tabi olmayan ve bu kuruluşlardan aylık ve gelir almayan vatandaşlar ile geçici olarak küçük bir yardım veya eğitim ve öğretim imkanı sağlanması halinde topluma faydalı hale getirilecek, üretken duruma geçirilebilecek kişiler bu kanun kapsamı içindedir.

Kişilerin başvuruları; Bakanlığımız Bütünleşik Sosyal Yardım Hizmetleri Bilgi Sistemi üzerinden birkaç saniyede alınmakta, kişilerin kimlik, adres, sosyal güvence, araç-arazi ve gayrimenkul sahipliği ile diğer kurumlardan aldığı yardımlar gibi 28 ayrı bilgisi 14 farklı kurumdan on-line sistem üzerinden temin edilerek merkezi sorgulamalar yapılmaktadır. Ayrıca Vakıflarda görev yapan Sosyal Yardım ve İnceleme Görevlileri hane ziyaretlerini gerçekleştirerek kişilerin sosyo-ekonomik geçim şartlarını tespit etmektedir. Yapılan tüm sorgulamalar ve incelemeler neticesinde yardım kararı Vakıfların karar organı olan Vakıf Mütevelli Heyetlerince verilmektedir.

Yapılan yardımların devamlılığı yardım türüne göre değişiklik göstermektedir. Eğitim ve Sağlık Yardımları kapsamında yapılan Şartlı Eğitim ve Sağlık Yardımları, muhtaç durumdaki ailelerin ilköğretim ve ortaöğretim çağındaki çocuklarının okula devam etmesi ve 0-6 yaş grubundaki çocuklarının düzenli sağlık kontrollerine gitmesi şartıyla devamlı olarak verilmektedir. Eşi Vefat Etmiş Kadınlara Yönelik Nakit Yardımlar, hedef kitledeki kadının bir kez başvurması ve yardım şartlarını taşıması durumunda devamlı olarak verilmektedir.

SORU 2: 2002-2011 yılları arasında yıllara göre her yıl SYDV aracılığıyla kaç kişi ve kaç aileye yardım yapılmıştır, yıllara göre her yıl SYDV'nin geliri hangi kalemlerden ne kadardır, yıllara göre gelirlerin tamamı ihtiyaç sahiplerine dağıtılmış mıdır, tamamı dağıtılmadıysa bütçe açığını kapatmak amacıyla bütçeye aktarılan miktar ne kadardır?

CEVAP 2: Bakanlığımız 2011 yılında kurulmuş olup, 2011 yılında 2 milyon 72 bin haneye yardım yapılmıştır. 2012 yılı Mayıs ayı itibarıyla Bütünleşik Sosyal Yardım Hizmetleri Bilgi Sisteminde, yardım alan ve yardım başvurusunda bulunan 2 Milyon 33 bin hane kayıtlı bulunmaktadır. 2011 yılında SYD Vakıflarına toplam 1.338.553.608,76 TL aktarılmıştır.

Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu 2011 yılı ile 2012 yılı Haziran ayı sonuna ilişkin gelir-gider durumunu gösteren tablo Ek:1'de verilmiştir.

SORU 3: Son 10 yılda SYDV'lerin kullandığı bütçe ne kadardır, kullanılan bu bütçe ile yoksulluk hangi oranda azaltılmıştır, gelir dağılımındaki adaletsizlik hangi oranda giderilmiştir, yoksul ve bakıma muhtaç vatandaşlarımızın sayısı son 10 yılda yıllara göre nasıl bir değişim göstermiştir?

CEVAP 3: Türkiye'de yoksullukla ilgili araştırmaların veri kaynağını hane halklarının gelir, harcama ve sosyal durumlarıyla ilgili bilgilerin derlendiği araştırmalar oluşturmaktadır. Türkiye İstatistik Kurumu tarafından 2002 yılından itibaren, hane halkı bütçe anketi verilerine dayalı olarak yoksulluk göstergeleri hesaplanmaktadır. Ayrıca, 2006 yılından itibaren gelir ve yaşam koşulları araştırmasından da gelire bağlı yoksulluk göstergeleri hesaplanmaktadır. 2002 yılında ülkemizde gıda yoksulluğu %1,35 iken bu oran 2009 yılında %0,48'e; 2002 yılında gıda ve gıda dışı yoksulluk oranı %26,96 iken bu oran 2009 yılında %18,08'e düşmüştür. Bu süre zarfında yoksulluk ölçümünde dünya genelinde uygulanan bir kıstas olan günlük 4.3 doların altında yaşayan toplum kesimi oranında da ciddi iyileşmeler sağlanmıştır. Zira 2002 yılında bu oran %30,30 iken 2010 yılında %3,66'a indirilmiştir.

Sosyal yardım niteliğindeki transferlerin GSYİH'ye oranı 2002 yılında sadece %0,3 iken bu oran 2010 yılında %1,2'ye çıkarılmıştır. Gelir dağılımındaki adaletsizliğin bir ölçüsü olan Gini katsayısı incelendiğinde 2006-2010 döneminde düşüş yaşandığı görülmektedir. 2006 yılında Gini katsayısı 0,428 iken bu oran 2010 yılında 0,402'e düşmüştür. Gini katsayısında yaşanan düşüş gelir dağılımının iyileşmesi şeklinde yorumlanmaktadır. Yoksulluk oranlarında yaşanan iyileşme toplumun diğer kesimine oranla yoksul ve muhtaç vatandaşlarımızın sayısında da azalma yönünde bir değişim göstermiştir. Uygulanan sosyal politikalar ile ileride yoksulluk oranlarının daha fazla düşürülmesi hedeflenmektedir.

SORU 4: SYDV'ler de toplam kaç personel çalışmaktadır, çalışan personel hangi statüde çalıştırılmaktadır, personelin işe alınmasında hangi usul ve yöntemler kullanılmaktadır, SYDV'ler de çalışan personelin sorunlarının çözümü hakkında herhangi bir çalışmanız var mıdır?

CEVAP 4: Bakanlığımızca; Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıflarında çalışan personelin iş güvenceleri dahil sorunlarının giderilmesine ilişkin çalışmaları 2011 yılında başlatmıştır. Yapılan çalışmalar doğrultusunda oluşturulan "Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları Personelinin Norm Kadro Standartları, İş Tanımları, Nitelikleri, Özlük Hakları ve Çalışma Şartlarına İlişkin Esaslar" 16.02.2012 tarih ve 2012/1 sayılı Fon Kurulu kararı ile kabul edilmiştir. 16.04.2012 tarihinden itibaren geçerli olan bu Çalışma Usul ve Esasları ile birlikte Vakıf personellerinin işe alım ve işten çıkarılma durumlarına ilişkin düzenlemeler getirilmiş, her iki durumda da Bakanlığın ilgili biriminin onayı gerekli kılınmıştır.

Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu
2011 Yılı ile 2012 Yılı Haziran Ayı Sonuna İlişkin Gelir - Gider Durumu

GELİRLER (TL)	2011	2012
Diğer Fonlardan	8.111.730	3.861.512
Gelir Kurum. Ver. Mük.	2.098.296.882	1.155.169.435
Trafik Para Cezası	421.150.652	252.216.696
Faiz Gelirleri	58.092	
RTÜK (Reklam %15 Gelirleri)	9.831.339	4.727.468
Muhtaç Er ve Erbaş Tedavi Akt.		
Diğer Gelirler (İade,Bağış, v.b)(*)	207.737.235	34.440.495
Bütçeye Konulan Ödenek		
Dünya Bankası Kredi Gelir Hesabı		
TOPLAM	2.745.185.930	1.450.415.606

GİDERLER (TL)	2011	2012
PERİYODİK YARDIMLAR	596.635.200	313.412.100
SAĞLIK YARDIMLARI	12.549.741	628.041
EĞİTİM YARDIMLARI	644.043.172	453.595.840
PROJE DESTEKLERİ	394.538.110	94.916.317
DİĞER SOSYAL YARDIMLAR VE YATIRIMLAR	180.979.481	134.478.213
KAMU KURUMLARINA TRANSFERLER	200.000.000	117.866.178
SRAP HARCAMALARI (***)		
ŞARTLI EĞİTİM VE SAĞLIK YARDIMLARI	540.790.370	408.675.215
DİĞER GİDERLER	4.309.187	2.528.100
Bütçeye aktarma		
Emekli Sandığı (Sağlık Yrd.Dent.Prj.İçin)		
Diğer	4.309.187	2.528.100
GEÇMİŞ YIL GİDERİ	26.136.623	
RED VE İADEDEN KAYNAKLANAN GİDERLER	33.368.613	127.976
SİLİNEN ALACAKLARDAN KAYNAKLANAN GİDERLER	44.993	
TOPLAM (**)	2.633.395.490	1.526.227.980

*Bu gelir kalemi iadeleri kapsadığından iadeler gerçekleştikçe, bu tutarda güncellenmekte ve bu nedenle değişiklik gösterebilmektedir.

**2012 Yılı Haziran Ayı sonuna ilişkin 1.526.227.980,00 TL' lik bu tutar brüt tutardır.Bu tutardan 2.221.965,61 TL' lik iade olmuştur.

Dolayısıyla gönderilen net kaynak 1.524.006.014,50 TL' dir.